УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ СВІЯТОШИНСЬКОЇ РАЙОННОЇ В МІСТІ КИЄВІ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЦЕНТР ПОЗАШКІЛЬНОЇ РОБОТИ СВЯТОШИНСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА

Ірина БІЛАЙ

Олена ШТЕФАН

СОЛОМОПЛЕТІННЯ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО НАПРЯМУ

Початковий, основний та вищий рівні

4 роки навчання

КИЇВ - 2022

«Схвалено для використання в освітньому процесі»

Рішення експертної комісії з позашкільної освіти від 12.09.2022 (Протокол №2)

Зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 8.0007-2022

Автори:

Білай Ірина Анатоліївна - керівник гуртка «СОЛОМІЯ» Центру позашкільної роботи Святошинського району міста Києва

Штефан Олена Вікторівна – методист Центру позашкільної роботи Святошинського району міста Києва

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Соломоплетіння — одне із найдавніших народних ремесел. Використовуючи солому злаків, люди здавна навчились виготовляти предмети домашнього вжитку: одяг, побутові речі, в яких була потреба. Із покоління в покоління передавалися і вдосконалювалися ремісничі й художні традиції народного соломоплетіння і дійшли до наших днів. Опановуючи прийоми плетіння з соломи, кожне наступне покоління не тільки зберігало народний промисел, але й привносило у це мистецтво характерні для кожної історичної епохи елементи культури. У наші дні традиції знайшли нове бачення. Народні майстри збагатили їх новими образами й прийомами, створюючи з соломи високохудожні вироби, вкладаючи в них частинку своєї душі. З великою любов'ю і невичерпною майстерністю вони передають своє вміння наступним поколінням.

Навчальна програма реалізується в творчому об’єднанні соломоплетіння «Соломія» Центру позашкільної роботи Святошинського району міста Києва та розрахована на вихованців 5-18 років.

В основу покладена навчальна програма соломоплетіння (укладач Білай І.А.) художньо-естетичного напряму, яку опубліковано в збірнику «Програми з позашкільної освіти» / за ред. Ткачука В. В. – К., 2012. − с. 154 і рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України лист Міністерства освіти і науки України від 02. 04. 2012 р. №1/11-4294.

Метою програми є формування компетентностей особистості засобами декоративно-ужиткового мистецтва, зокрема, соломоплетіння.

Основні завдання полягають у формуванні таких компетентностей:

пізнавальної, яка передбачає оволодіння знаннями про українські народні ремесла і промисли, традиції мистецтва соломоплетіння;

практичної, яка передбачає оволодіння технікою соломоплетіння, навичками плетіння з природних матеріалів; виготовлення різноманітних виробів з соломки;

творчої, яка передбачає розвиток художнього смаку, творчої уяви, фантазії, вироблення індивідуального стилю роботи; майстерності при виконанні виробу, створення оригінальних виробів;

соціальної, яка передбачає виховання дбайливого ставлення та пошани до народних традицій, національної свідомості, розвиток позитивних якостей емоційно-вольової сфери особистості: працелюбства, наполегливості у досягненні мети, відповідальності за результат власної діяльності; професійне самовизначення, виховання культури праці.

Програма передбачає навчання вихованців у групах початкового, основного та вищого рівнів протягом 4 років. На опрацювання навчального матеріалу відводиться така кількість годин:

Початковий рівень (1 рік навчання) - 144 год. (4 год. / тиждень), діти 5-6 років;

основний рівень (2 роки навчання) - 216 год. (6 год. /тиждень), діти 7-14 років;

вищий рівень (1 рік навчання) - 324 год. (9 год./тиждень), діти 14-18 років.

Програмою початкового рівня передбачено отримання знань умінь і навичок при заготівлі природних матеріалів, виготовленні найпростіших традиційних іграшок, оволодіння найпростішими прийомами соломоплетіння.

Програма основного рівня передбачає поглиблення і удосконалення компетенцій, оволодіння прийомами прямого і плоского плетіння; виготовлення традиційної анімалістики та солом'яної скульптури на основі традиційної іграшки.

На вищому рівні діти знайомляться з різними народними промислами, атрибутикою народних свят та народного житла, виконують складні плетінки, солом'яну скульптуру і деталі для її декорування.

У програмі передбачено індивідуальну роботу з вихованцями згідно з Положенням про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах.

Формами контролю за результативністю навчання є підсумкові заняття, які проводяться двічі на рік, та конкурсно-виставкова діяльність вихованців.

Програма є орієнтовною, і керівник гуртка може вносити зміни й доповнення у її зміст, враховуючи інтереси дітей та стан матеріально-технічного забезпечення закладу.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Початковий рівень

№ пор	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	всього
	Вступ	1	1	2
1	Природний матеріал для плетіння	1	3	4
2	Традиційні українські солом'яні іграшки	6	30	36
3	Найпростіші прийоми соломоплетіння	4	28	32
4	Солом'яні іграшки на основі традиційних українських солом'яних іграшок	6	50	56
5	Народні обрядові свята, виставки дитячих робіт	6	6	12
	Підсумок	-	2	2
	Разом	**12**	**132**	**144**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год)

Теоретична частина. Мета, завдання та зміст роботи гуртка. Організаційні питання. Техніка безпеки при роботі з природними матеріалами.

Практична частина. Гра-знайомство «Розкажи баранчику як тебе звати».

1. **Природний матеріал для плетіння (4 год)**

Теоретична частина. Рогіз, ситник, очерет, соломка різноманітних злаків. Способи заготівлі, обробки та збереження рослинних матеріалів.

Практична частина. Сортування соломки.

2. **Традиційні українські солом'яні іграшки (36 год)**

Теоретична частина. Традиційні українські солом'яні іграшки: лялька, коник, бичок, баранчик, пташки, ткані пташки. Плетіння з соломи і прийоми ткацтва. Конструктивні прийоми, варіанти та технологія виконання солом'яної ляльки, коника, бичка, пташки.

Практична частина. Виготовлення деталей ляльки. Поєднання виготовлених деталей у цілісну композицію. Поетапне виготовлення коника, бичка. Оформлення деталей у композицію. Виконання тканої пташки. Виконання різних пташок за вибором: на підставці; на одній ніжці; на двох ніжках.

3. **Найпростіші прийоми соломоплетіння (32 год)**

Теоретична частина. Солом'яна скульптура, декоративна деталь. Геометрична фігура піраміда. Найпростіші прийоми соломоплетіння ланцюжок, пірамідка, плетінка. Схема виконання прийому. Пластична плетінка напівоб`ємного плетіння. План виконання ланцюжка, пірамідки, плетінки на осьових. Робочі, осьові соломинки. «Зшивання» робочою соломинкою осьових.

Практична частина. Тренувальні вправи з плетіння ланцюжка атласною або паперовою стрічками. Плетіння соломкою ланцюжка, плетінки за схемою.

Плетіння пірамідки, ланцюжка, плетінки з декількох соломинок, плетінки на осьових. Виконання пірамідки за схемою.

4. **Солом'яні іграшки на основі традиційних українських солом'яних іграшок (56 год)**

Теоретична частина. Лялька як традиційний прадавній оберіг. Лялька-дівчинка. Лялька-хлопчик. Силует. Коник, бичок, баранчик. Відмінності виконання баранчика від коника. Пташка - атрибут свят весняного циклу. Вершник на конику. Схема виготовлення солом'яної іграшки.

Практична частина. Виготовлення елементів ляльки-дівчинки, ляльки-хлопчика. Підкреслення силуету. Виготовлення елементів «пірамідка», «косичка», «пряма плетінка». Декорування зачіски, одягу. Виготовлення елементів коника, бичка, пташки. Декорування коника намистинками. Формування композицій. Виготовлення солом'яних іграшок за запропонованою раніше схемою. Об'єднання деталей у композицію.

5. Народні обрядові свята, виставки дитячих робіт (12 год)

Теоретична частина. Техніка безпеки, правила поведінки під час проведення масових заходів. Атрибутика народних свят зимового і весняного циклів.

Практична частина. Народні свята зимового і весняного циклів. Виготовлення атрибутів народних свят.

Підсумок (2 год)

Практична частина. Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- техніку безпеки при роботі з природними матеріалами;
- природні матеріали для плетіння, способи заготівлі, обробки та збереження; поняття плетіння і ткацтва;
- геометричну фігуру піраміда;
- традиційні українські солом'яні іграшки;
- технологію виконання традиційної солом'яної ляльки, коника, бичка, пташки;

- найпростіші прийоми соломоплетіння ланцюжок, пірамідка, плетінка;
- осьову і робочу соломинки;
- технологію «зшивання» робочою соломинкою осьових;
- технологію виконання ляльки-дівчинки, ляльки-хлопчика, коника, баранчика, бичка, пташки найпростішими прийомами;
- атрибутику народних свят зимового і весняного циклів.

Вихованці мають уміти і застосовувати:

- дотримуватися техніки безпеки при роботі з природними матеріалами;
- виготовляти традиційні українські солом'яні іграшки ляльку, коника, бичка, пташку;
- володіти найпростішими прийомами ланцюжок, плетінка, пірамідка;
- виготовляти солом'яні іграшки на основі традиційної - ляльку-дівчинку, ляльку-хлопчика, коника, бичка, пташку і баранчика;
- виготовляти атрибути народних свят.

Вихованці мають набути досвіду:

- заготівлі, обробки та зберігання матеріалу для плетіння;
- плетіння виробів із соломи;
- участі в народних обрядових святах, виставках дитячих робіт.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Основний рівень, перший рік навчання

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	всього
	Вступ	1	2	3
1	Солом'яні вироби у традиційних обрядових діях українців	7	2	9
2	Прийоми прямого плетіння	3	24	27
3	Традиційні птахи, виготовлені	3	9	12

	прийомами прямого плетіння			
4	Плоске плетіння	6	54	60
5	Традиційні солом’яні іграшки	3	33	36
6	Традиційні та сучасні підвісні конструкції по типу павуків	3	27	30
7	Рухомі підвісні конструкції	2	9	11
8	Народні обрядові свята, відвідування виставок, участь у конкурсах, фестивалях	6	20	26
	Підсумок	-	2	2
	Разом	**34**	**182**	**216**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (3 год)

Теоретична частина. Мета, завдання та зміст роботи гуртка. Техніка безпеки при роботі з природними матеріалами.

Практична частина. Обробка рослинних матеріалів.

1. Солом’яні вироби у традиційних обрядових діях українців (9 год)

Теоретична частина. Соломоплетіння – найдавніше серед ремесел. Використання соломи селянами. Перші солом’яні вироби: брилі, іграшки, обереги. Духовна суть соломоплетіння. Обрядова атрибутика. Солом’яна атрибутика обрядів. «Зажинковий» і «дожинковий» снопи. Вінки з колосків. Аграрні обряди. Дух хліба. «Дерево життя» - оберіг роду. Хрести. Солом’яні іграшки: коники, ляльки, баранчики, олені.

Практична частина. Виготовлення елементів «Дерева життя», об'єднання їх у цілісну композицію. Виготовлення коника з колосків вівса та пучечків соломи.

2. Прийоми прямого плетіння (27 год)

Теоретична частина. Прийоми прямого плетіння – «паркетик», «шах матка», «довільний», стрічково-хрестове плетіння. Варіанти плетіння з розщеплених та нерозщеплених соломинок. Парні та непарні групи соломинок. Техніка нарощування довжини соломки. Край стрічково-хрестового плетіння.

Практична частина. Розподіл соломинок на групи. Зсув парних груп. Нарощування довжини соломки. Оздоблення краю стрічково-хрестового плетіння. Формування узорів. Плетіння прийомами «паркетик», «шахматка», стрічково-хрестове, «довільний» за схемами.

3. Традиційні птахи, виготовлені прийомами прямого плетіння (12 год)

Теоретична частина. Голубка та голуб - традиційні пташки в обрядах весняного циклу народних свят. Основні етапи плетіння пташок.

Практична частина. Поетапне виготовлення голуба та голубки. Плетіння пташок.

4. Плоске плетіння (60 год)

Теоретична частина. Прийоми плоского плетіння: косички, ланцюжки, об'ємні фігури. Косичка з 3-х, з 5-ти соломинок, найпростіша косичка. Способи оформлення початку і кінця плетіння. Ланцюжок з 2-х соломинок. Три способи виконання ланцюжка: розплетений (кучерики), нерозплетений, подовжений. Пластичність форми. Можливості формування різних пласких фігур. Прийоми плоского плетіння при виготовленні об'ємних форм. Схеми плетіння. Прийоми оздоблення виробу. Основні етапи плетіння кошика, капелюшка для ляльки.

Практична частина. Плетіння косички з трьох соломинок, подовження плетінки. Вивчення схеми плетіння. Виконання косички за схемою. Плетіння ланцюжка за схемою з додаванням потрібної кількості соломин. Виготовлення кошика, капелюшка для ляльки. Оздоблення виробу.

5. Традиційні солом'яні іграшки (36 год)

Теоретична частина. Традиційна народна іграшка - лялька, коник, козлик. Прийом перекручених пучечків соломи. Варіанти виконання ляльки.

Практична частина. Виготовлення традиційної ляльки з одного пучка соломи прийомом перекручених пучечків соломи. Плетіння коника, козлика та декоративне оформлення іграшок.

6. Традиційні та сучасні підвісні конструкції по типу павуків (30 год)

Теоретична частина. «Павуки» – традиційні підвісні конструкції на Різдво та Великдень. Символічне значення, енергетика «павуків». Традиційні форми і конструкції «павуків»: куля (сонечко), ромбічний, пірамідальний, великий ромбічний, зірка. Сучасні підвісні конструкції.

Практична частина. Виготовлення окремих модулів із рівновеликих соломин. Формування композиції «павука». Виготовлення модулів за власним задумом.

7. **Рухомі підвісні конструкції (11 год)**

Теоретична частина. Технологія виготовлення округлої, овальної, ромбічної форм - основ для підвісної конструкції.

Практична частина. Виготовлення конструкцій округлої, овальної, ромбічної форми. Виготовлення пташок, коників, янголів для формування композиції рухомих підвісних конструкцій.

8. Народні обрядові свята, відвідування виставок, участь у конкурсах, фестивалях (26 год)

Теоретична частина. Колекції етнографічних музеїв. Шедеври народного соломоплетіння.

Практична частина. Відвідування виставок народних майстрів, участь у виставках, фестивалях декоративно-вжиткового мистецтва, конкурсах.

Виконання творчих робіт за індивідуальними проектами з використанням прийомів прямого і плоского плетіння та плетіння традиційних солом'яних іграшок.

Підсумок (2 год)

Практична частина. Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- техніку безпеки при роботі з природними матеріалами;
- духовну суть соломо плетіння, обрядову атрибутику, солом'яну атрибутику обрядів, аграрні обряди;
- «Дерево життя»;
- прийоми прямого плетіння – «паркетик», «шах матка», «довільний», стрічково-хрестове;
- техніку нарощування довжини соломки;
- способи оформлення початку і кінця плетіння;
- основні етапи плетіння голуба і голубки;
- прийоми плоского плетіння: косички, ланцюжки (способи виконання ланцюжка), об'ємні фігури;
- прийом перекручених пучечків соломи;
- символічне значення, традиційні форми і конструкції «павуків»;
- технологію виготовлення округлої, овальної, ромбічної форм - основ для підвісної конструкції;
- шедеври народного соломоплетіння.

Вихованцімають уміти і застосовувати:

- дотримуватися техніки безпеки при роботі з природними матеріалами;
- виготовляти елементи «Дерева життя» та об'єднати їх у цілісну композицію;
- виготовляти коника з колосків вівса та пучечків соломи;
- нарощувати довжину соломки;

- володіти прийомами «паркетик», «шахматка», стрічково-хрестове, «довільний» за схемами;
- виготовляти кошик, капелюшок для ляльки;
- виготовляти коника, козлика і традиційну ляльку з одного пучка соломи прийомом перекручених пучечків;
- виготовляти окремі модулі для формування композиції «павука»;
- виготовляти рухомі підвісні конструкції у формі круга, овальна, ромба;
- виконувати творчі роботи за індивідуальними проектами з використанням прийомів прямого і плоского плетіння та плетіння традиційних іграшок.

Вихованцімають набути досвіду:

- виготовлення «Дерева життя»;
- виготовлення ляльковогокошика, капелюшка;
- роботи за індивідуальними проектами.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Основний рівень, другий рік навчання

	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	всього
	Вступ	3	-	3
1	Культурний спадок майстрів соломоплетіння	3	-	3
2	Спіральне плетіння	4	82	86
3	Сучасні прийоми соломоплетіння	3	57	60
4	Квіткові композиції та головні убори	4	39	43
5	Народні обрядові свята, відвідування виставок, участь у конкурсах, фестивалях	9	9	18
	Підсумок	-	3	3
	Разом	**26**	**190**	**216**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (3 год)

Теоретична частина. Мета, завдання та зміст роботи гуртка. Техніка безпеки при роботі з природними матеріалами.

1. **Культурний спадок майстрів соломоплетіння (3 год)**

Теоретична частина. Предмети народного побуту, представлені музеями України. Роботи майстра соломоплетіння Голуба А.Г.

Практична частина. Презентація дослідницьких проектів на задану тему.

2. **Спіральне плетіння (86 год)**

Теоретична частина. Солом'яники - спіральне плетіння. Форми та варіанти виробів, виконаних в техніці спірального плетіння. Технологія виготовлення скриньки, посуду технікою спірального плетіння.

Практична частина. Плетення скриньки та посуду.

3. **Сучасні прийоми соломоплетіння (60 год)**

Теоретична частина. Шахове переплетення, пелюстка-ажур; пелюстка білоруська, пелюстка на двох осьових, пелюстка-ялинка, пелюстка видовжена на основі ажуру.

Практична частина. Розщеплення соломи на рівновеликі стрічки. Виконання сучасних прийомів соломоплетіння за схемою.

4. **Квіткові композиції та головні убори (43 год)**

Теоретична частина. Прадавні обереги у формі кола. Поєднання прийомів сучасного і традиційного плетіння, та основні етапи виготовлення квіткових композицій, головних уборів, віночків.

Практична частина. Виготовлення квіткових композицій, головних уборів, віночків. Виконання авторських робіт за індивідуальними проектами.

5. **Народні обрядові свята, відвідування виставок, участь у конкурсах, фестивалях (18 год)**

Теоретична частина. Тематична виставка у творчому об'єднанні. Положення про конкурси, виставки, фестивалі.

Практична частина. Відвідування виставок народних майстрів, участь у фестивалях декоративно-ужиткового мистецтва, конкурсах.

Підсумок (3 год)

Практична частина. Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- техніку безпеки при роботі з природними матеріалами;
- роботи майстра соломоплетіння Голуба А.Г.;
- поняття солом’яники, технологію виготовлення скриньки, посуду;
- сучасні прийоми соломоплетіння;
- технологію виготовлення оберегів у формі кола.

Вихованцімають уміти і застосовувати:

- дотримуватися техніки безпеки при роботі з природними матеріалами;
- проводити дослідження на задану тему;
- виготовляти скриньку, посуд технікою спірального плетіння;
- виконувати прийоми - шахове переплетення, пелюстка-ажур, пелюстка білоруська, пелюстка на двох осьових, пелюстка-ялинка, пелюстка видовжена на основі ажуру;
- виготовляти квіткові композиції у формі кола, головні убори, віночки;
- виготовляти роботи для участі в конкурсах декоративно-вжиткового мистецтва.

Вихованцімають набути досвіду:

- спірального плетіння;

- розщеплення соломи на рівновеликі стрічки;
- презентації дослідницьких проектів;
- участі в конкурсах декоративно-вжиткового мистецтва.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Вищий рівень

	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	всього
	Вступ	3	-	3
1	Народні ремесла і промисли України	3	-	3
2	Солом'яна атрибутика українського житла	2	27	29
3	Складні прийоми техніки плоского плетіння	4	39	43
4	Головні убори	3	61	64
5	Солом'яна скульптура, декоративне оформлення	9	162	171
6	Конкурсно-виставкова діяльність	1	7	8
	Підсумок	-	3	3
	Разом	**25**	**299**	**324**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (3 год)

Теоретична частина. Мета, завдання та зміст роботи гуртка. Техніка безпеки при роботі з соломою.

1. **Народні ремесла і промисли України (3 год)**

Теоретична частина. Петриківський розпис, майстри. Опішнянська кераміка, майстри. Плетиво з природного матеріалу - житньої, пшеничної та вівсяної солом. Майстри соломоплетіння.

2. Солом'яна атрибутика українського житла (29 год)

Теоретична частина. Атрибутика народного житла - павук, дідух, дерево роду, брязкальце, вінок. Варіанти виготовлення дідухів, брязкальця.

Практична частина. Виготовлення дідухів і брязкальця.

3. Складні прийоми техніки плоского плетіння (43 год)

Теоретична частина. Зубатка - пряма, складна, з поворотом, оздоблювальна та нещільна. Зубатки із розщепленої соломи та із соломки з найтоншим діаметром.

Зубатка і зшивання брилів, капелюхів, сумок, країв підставок, дзвоників, декор солом'яної скульптури.

Практична частина. Плетення складних зубаток.

4. Головні убори (64 год)

Теоретична частина. Прийоми плоского плетіння для виготовлення головних уборів. Картузи та брилі. Відмінності брилів різних регіонів і областей України. Сучасні солом'яні жіночі капелюшки.

Практична частина. Плетення стрічки зубатки або іншої плетінки, зубатка за схемою. Плетення плетінки для бриля, картуза. Зшивання бриля, картуза. Робота за авторськими проектами з використанням складних плетінок прямого плетіння.

5. Солом'яна скульптура, декоративне оформлення (171 год)

Теоретична частина. Скульптура, солом'яна скульптура. Деталі - доповнення до каркасу скульптури. Накладні деталі. Фігури з ланцюжка: зірочка, купалинка, квадратик, сонечко, стрічка, пірамідка, намистинка. Технологія

виготовлення солом’яної скульптури. Пластична солом’яна скульптура. Композиції на теми українських народних казок.

Практична частина. Виготовлення солом’яної скульптури. Плетення ланцюжкових, стрічкових та пірамідальних композицій за схемами. Виконання доповнень до скульптури: зубчиків, петель, різноманітних ланцюжків, подвійних стрічок. Оздоблення скульптури виготовленими елементами. Виконання композиції на теми українських народних казок

6. Конкурсно-виставкова діяльність (8 год)

Теоретична частина. Конкурси, фестивалі, виставки декоративно-вжиткового мистецтва - вимоги до участі.

Практична частина. Відвідування музеїв, виставок народних майстрів, участь у конкурсах, фестивалях декоративно-ужиткового мистецтва.

Підсумок (3 год)

Практична частина. Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- техніку безпеки при роботі з соломою;
- петриківський розпис, опішнянську кераміку;
- майстрів розпису, кераміки і соломоплетіння;
- основну солом’яну атрибутику народного житла;
- технологію виготовлення дідухів, брязкальця;
- складну техніку плоского плетіння зубатку, прийоми зшивання;
- картузи, брилі, капелюшки, відмінності брилів різних регіонів і областей України;
- поняття скульптури, солом’яної скульптури, пластичної скульптури.

Вихованцімають уміти і застосовувати:

- дотримуватися техніка безпеки при роботі з соломою;
- виготовляти дідухів і брязкальця;
- володіти складними прийомами техніки плоского плетіння;
- виготовляти головні убори бриль, картуз;
- виготовляти солом’яну скульптуру, пластичну скульптуру та деталі декору для неї.

Вихованцімають набути досвіду:

- виконання скульптурних композицій на теми українських народних казок.

ЛІТЕРАТУРА

1.Бурлака М. Основи соломоплетіння: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської національної академії мистецтв, 2009

2. Віренко Л. Майстер-класи з соломоплетіння. Київ: Дніпро, 2008

3. Гончаренко О. І. Традиційне соломоплетіння в Україні: історія і сучасність, 2018

4. Гончар О. Соломоплетіння: традиція та сучасність. // Українська культура. 2017. №(25). С. 104-112.

5. Гордієнко Т. «Соломоплетіння як вид декоративно-прикладного мистецтва.» // Мистецтво України. 2009. №(3). С. 33-37.

6. Гречаник І. Соломоплетіння: історія і сучасність. // Культура України. 2006. №3(15). С. 67-72.

7. Дубровська Г. М. Етнічне соломоплетіння: технологія та мистецтво, 2015

8. Зайченко Л. О. Соломоплетіння як елемент етнокультурного спадкування, 2019

9. Зарицька Н. Технологія соломоплетіння: історія та сучасні методи. // Етнологія і антропологія. 2014. №59. С. 104-115.

10. Іваненко М. «Українське соломоплетіння: історія та сучасність.» Київ: Академія, 2012

11. Іваненко О.М. Соломоплетіння в українському народному мистецтві, 2005

12. Іванченко І. Традиційні технології виготовлення солом'яних виробів на Україні. // Народна творчість та етнографія. 2005. №1(2). С. 62-70.

13. Касян Л. «Мистецтво соломоплетіння.» Київ: «Мистецтво», 2005

14. Коваленко Л. Соломоплетення як вид художньої ручної роботи. // Українське народознавство. 2013. № 71. С. 76-85.

15. Ковальчук О. «Соломоплетіння як вид народної творчості в Україні.» // Народознавчий вісник. 2015. № (3). С. 112-126.

16. Козлова М. С. Українське соломоплетіння: традиції та інновації, 2016

17. Коршунова Т. І. Соломоплетіння як вид українського декоративного мистецтва, 2013

18. Кравченко О.П. Солом'яні вироби та їх роль в українському національному одязі, 2010

19. Лазаренко І. Соломоплетіння та його роль у збереженні культурної спадщини. // Сучасні проблеми культурології. 2018. № (2). С. 76-88.

20. Лебідь Г. Технологія виготовлення виробів із соломи. Київ: Фенікс, 2007

21. Литвиненко І. «Соломоплетіння в українській народній культурі.» // Народознавчі записки. 2007. №1-2. С. 46-53.

22. Литвиненко Н. Розвиток солом'яного мистецтва в Україні. // Етнічна культура. 2012. №17. С. 88-99.

23. Мельник Н. В. Народне соломоплетіння України, 2017

24. Мельничук В. Мотиви та символіка в соломоплетінні. // Етнічна символіка України. 2008. №33. С. 44-57.

25. Петренко Л. М. Технологія соломоплетіння, 2009

26. Петренко Г. Розпис солом'янки в українській народній культурі. // Мистецтвознавство. 2016. № 42(2). С.126-137.

27. Петренко Н. Значення соломоплетіння в українському народному мистецтві. // Етнографія, народознавство та фольклористика. 2014. №2(4). С. 67-75.

28. Петрова Н. «Соломоплетіння в традиціях українського народу.» // Етнографічний збірник. 2008. №(4), С. 56-72.

29. Петрук О. Традиційне соломоплетіння та його місце в сучасному мистецтві. // Українське мистецтво. 2011. № 4. С. 22-31.

30. Поліщук Т. Українська солом'яна казка. Львів: «Свічадо.», 2010

31. Савченко Л. Техніка соломоплетіння: від базових прийомів до створення виробів. Київ: «Українська спадщина», 2015

32. Солом'яний А. «Традиції соломоплетіння в українській культурі.» // Фольклор України. 2011. №4. С. 71-84.

33. Шевченко І. Соломоплетіння в українській народній культурі. // Культурологічний вісник. 2009. №45. С. 62-73.
34. Шевченко О. «Соломоплетіння: техніка та приклади». Київ: Фенікс, 2010
35. Шевченко В. В. Соломоплетіння як частина українського народного ремесла, 2012
36. Шумейко О. Соломоплетіння як вид народного мистецтва України. Київ: «Світовий розкіш», 2012